

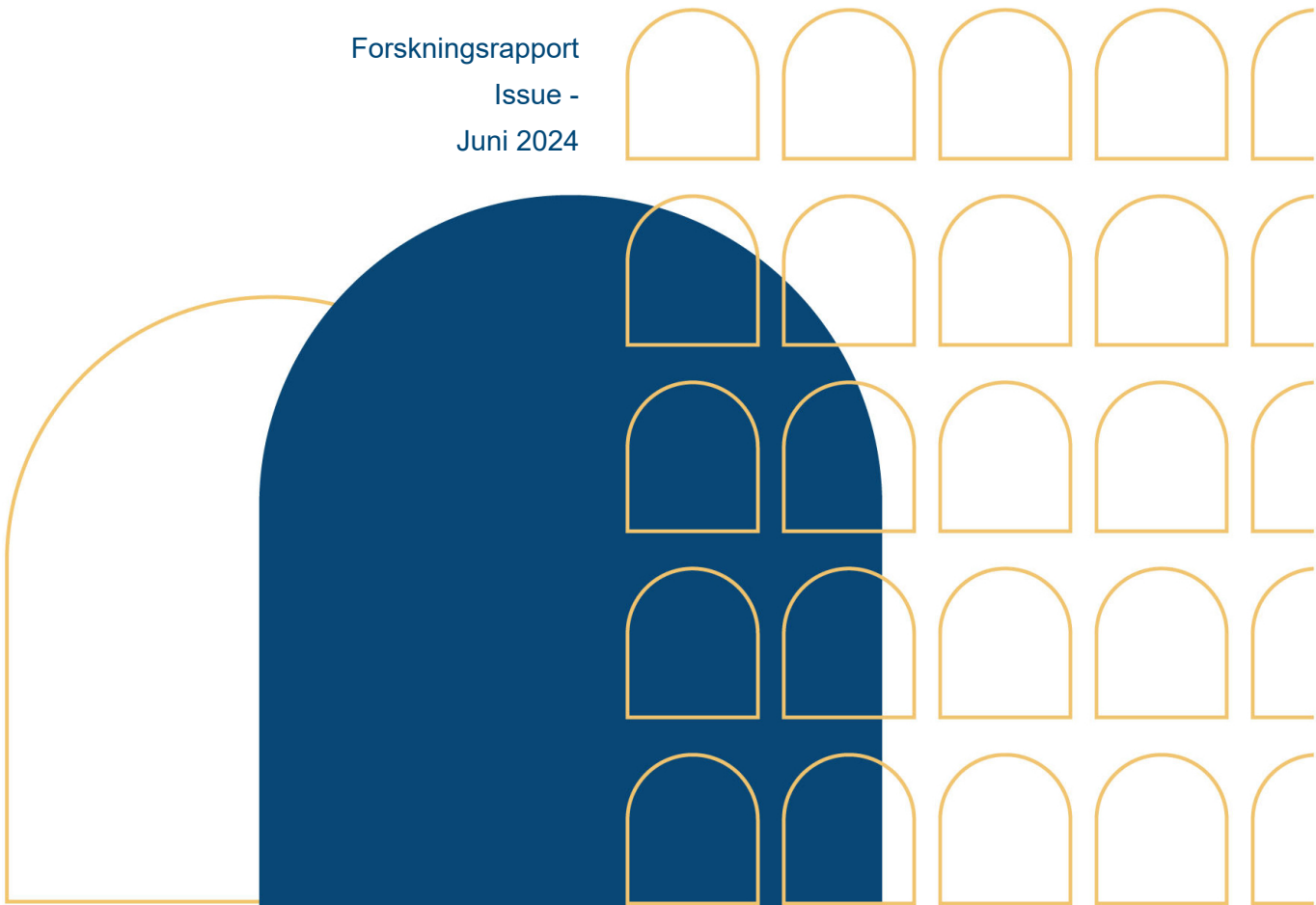
ÖVERVAKNING AV MEDIEMÅNGFALD I DEN DIGITALA ERAN

TILLÄMPNING AV MEDIA PLURALISM MONITOR I DE EUROPEISKA MEDLEMSSTATERNA OCH KANDIDATLÄNDERNA UNDER 2023

Landsrapport: Sverige

Mathias A. Färdigh, Institutionen för journalistik, medier och kommunikation (JMG), Göteborgs universitet

Forskningsrapport
Issue -
Juni 2024

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1.	Om projektet	4
1.1.	Projektöversikt	4
1.2.	Metod för insamlandet av studiens material	4
2.	Introduktion	6
3.	Resultat från datainsamlingen: bedömning av riskerna för mediemångfald	8
3.1.	Grundläggande skydd (18% - Låg risk)	10
3.2.	Mångfalden på mediemarknaden (62% - Medelhög risk)	13
3.3.	Politiskt oberoende (13% - Låg risk)	16
3.4.	Social inkludering (20% - Låg risk)	18
4.	Slutsatser	20
5.	Litteratur	22
	Appendix I. Landsgrupp	
	Appendix II. Expertgrupp	

© European University Institute 2024

Innehåll och enskilda kapitel © Mathias A. Färdigh, 2024

Den här rapporten har publicerats av the European University Institute,
Robert Schuman Centre for Advanced Studies.

Texten får endast laddas ner för personligt bruk. Denna text kan endast laddas ner för personliga forskningsändamål. Ytterligare reproduktion för andra ändamål, antingen som papperskopior eller elektronisk kopia, kräver författarnas medgivande. Om rapporten citeras, bör hänvisning göras till författarens fullständiga namn, redaktörer, titel, år och utgivare.

Förfrågningar skickas till cmpf@eui.eu

Åsikter som uttrycks i denna publikation återspeglar åsikter från enskilda författare och inte av the European University Institute.

The English version of this report prevails over the translation in national language.

Centre for Media Pluralism and Media Freedom
Robert Schuman Centre for Advanced Studies

Forskningsrapport -
RSC / Centre for Media Pluralism and Media Freedom
Publicerad i Juni 2024

European University Institute
Badia Fiesolana
I – 50014 San Domenico di Fiesole (FI)

**Co-funded by
the European Union**

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or EACEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

1. Om projektet

1.1. Projektöversikt

Media Pluralism Monitor (MPM) är ett forskningsverktyg som har utformats för att identifiera potentiella risker för mediemångfald inom nyhetsmiljöer online och offline i medlemsstaterna och kandidaterande länder inom den Europeiska unionen. Denna rapport har tagits fram inom ramen för genomförandet av MPM2023. Projektet genomfördes i 27 EU-medlemsstater samt Albanien, Montenegro, Nordmakedonien, Serbien och Turkiet med finansiering från Europeiska unionen. Projektet har samordnats av the Centre for Media Pluralism and Media Freedom (CMPF) vid European University Institute i Florens.

1.2. Metod för insamlandet av studiens material

CMPF har, med undantag för Italien, samarbetat med erfarna, oberoende nationella forskare för att samla in studiens material. Datainsamlingen baseras på ett standardiserat frågeformulär och de riktlinjer som har tagits fram och utvecklats av CMPF.

I Sverige har CMPF samarbetat med Dr. Mathias A. Färdigh (Göteborgs universitet), som lett datainsamlingen, kommenterat variablerna i enkäten samt intervjuat relevanta experter. Rapporten har sedan granskats av CMPF. Utöver den interna granskningen har en grupp av nationella experter gått igenom och kommenterat svaren på ett urval av frågorna (se bilaga 2 för en förteckning över de personer som ingick i den svenska expertgruppen).

Riskerna för mediemångfald undersöks med fokus på fyra temaområden och som representerar de viktigaste riskområdena för mediemångfald och mediefrihet: Grundläggande skydd (Basic Protection), Mångfalden på mediemarknaden (Market Plurality), Politiskt oberoende (Political Independence) och Social inkludering (Social Inclusiveness). Resultaten baseras på en bedömning av ett flertal indikatorer för varje temaområde (se tabell 1 nedanför).

Grundläggande skydd	Mångfalden på mediemarknaden	Politiskt oberoende	Social Inkludering
Skyddet av yttrandefriheten	Transparensen i medieägandet	Mediernas politiska oberoende	Tillgången till medier för minoriteter
Grundläggande skyddet för rätten till information	Nyhetsmediekoncentration	Redaktionell autonomi	Tillgången till lokala och regionala medier
Skyddet och standarden för den journalistiskåren	Konkurrensen och nyhetsmediekoncentrationen	Medier, plattformar online och val	Tillgången till medier för kvinnor
Mediemyndigheternas oberoende och effektivitet	Mediernas vitalitet	Statlig reglering av resurser och stöd till mediesektorn	Informations- och mediekunnighet
Universella räckvidden för traditionella medier och tillgången till Internet	Ägare och kommersiella intressens påverkan på redaktionellt innehåll	Oberoendet av hur public service-medierna styrs och finansieras	Skyddet mot förtal och kränkningar

Granskningen betraktar inte den digitala dimensionen som ett isolerat område utan ser den snarare som sammanflätad med traditionella medier och befintliga principer för mediemångfald och yttrandefrihet. Likväl möjliggör granskningen även specifika riskbedömningar inom och analyser av nyhetsmiljöer online, något som också finns med i rapporten.

Resultaten för varje temaområde och indikator presenteras på en skala från 0 till 100%. Värden mellan 0 och 33% bedöms som låg risk, 34 till 66% som medelhög risk och värden mellan 67 och 100% som hög risk. Samtliga indikatorer med värde 0 och 100% har tilldelats ett standardiserat värde på 3 respektive 97% för att undvika uppskattningar som hamnar på total frånvaro eller total förekomst av risk.

Disclaimer: The content of the report does not necessarily reflect the views of the CMPF, and of the EC, nor it necessarily mirrors the position of the members composing the Group of Experts. It only represents the views of the national country team that carried out the data collection and authored the report. Due to updates and refinements in the questionnaire, the MPM2023 scores may not be fully comparable with the previous editions of the MPM. For more details, see the CMPF report on MPM2023, soon available on: <http://cmpf.eui.eu/media-pluralism-monitor/>.

2. Introduktion

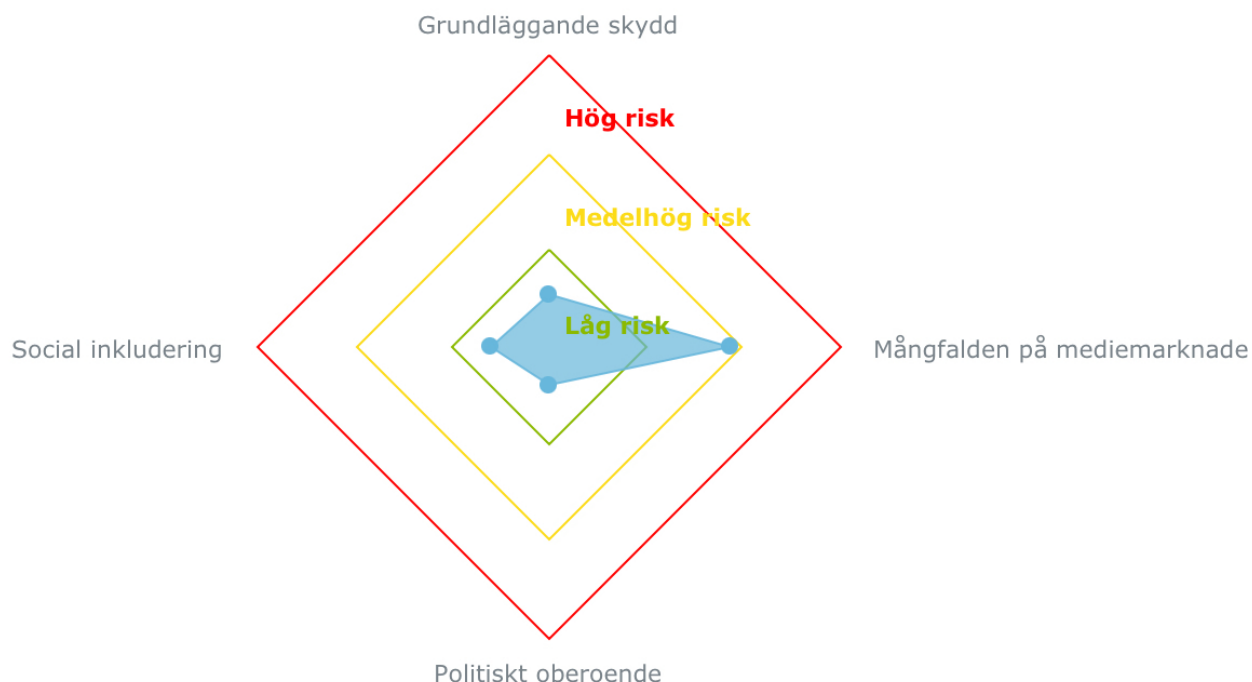
- **Landsöversikt:** Sverige, beläget i norra Europa, omfattar den största delen av Skandinaviska halvön och är det tredje största landet i Västeuropa. Det gränsar till Norge i väster och norr, Finland i öster och är förbundet med Danmark i sydväst. Trots sin stora yta har Sverige en av de lägsta befolkningstätheterna i Europa, med en befolkning på 10,6 miljoner. Urbaniseringen i Sverige har drivits av industrialiseringen, vilket har lett till en betydande migration från landsbygden till städer som Stockholm, Göteborg och Malmö sedan 1900-talet. Cirka 22% av befolkningen är födda utomlands, och 57% är i åldersgruppen 20 till 64 år.
- **Språk och minoriteter:** Sveriges officiella språk är svenska, och majoriteten av svenskarna behärskar också engelska. Förutom svenska finns det fem officiellt erkända nationella minoritetsspråk, och en mängd olika andra språk talas av befolkningen. Finska, serbokroatiska, arabiska, kurdiska, spanska, tyska och persiska är bland de mest talade språken efter svenska.
- **Ekonomisk situation:** Den svenska ekonomin befinner sig för närvarande i en recession, kännetecknad av hög inflation och stigande räntor, vilket särskilt har påverkat räntekänsliga hushåll och bostadsbyggandet. Prognoser tyder dock på att Sveriges ekonomi kommer att börja återhämta sig 2024, om än i långsam takt. Arbetsmarknaden har också försvagats, och arbetslösheten förväntas stiga till 8,5% under året. BNP-tillväxten var -0,1% år 2023 med en inflationstakt på 5,9%. Sammantaget förväntas den reala BNP-tillväxten bli blygsamma 0,2% år 2024.
- **Politisk situation:** Sverige är en parlamentarisk demokrati, med en konstitution grundad på fyra grundlagar: Regeringsformen, Successionsordningen, Tryckfrihetsförordningen (TF) och Riksdagsordningen. Den svenska riksdagen är enkammarförsamling och dess ledamöter väljs av röstberättigade medborgare som är 18 år eller äldre genom proportionell representation och flermansvalkretsar för en fyraårsperiod. Politiskt sett följer Sverige ett traditionellt vänster-högerdimension. I det senaste allmänna valet 2022 följde förhandlingar mellan Moderata samlingspartiet (M) och representanter från Kristdemokraterna (KD), Liberalerna (L) och Sverigedemokraterna (SD). Genom Tidöavtalet beslutades att Ulf Kristersson (M) skulle leda en minoritetsregering bestående av Moderaterna, Kristdemokraterna och Liberalerna, med nära samarbete med Sverigedemokraterna. Ulf Kristersson valdes till statsminister av Sveriges riksdag den 17 oktober 2022, med 176 röster för (från M, KD, L och SD) och 173 röster emot (från S, V, C och MP). Detta markerade första gången som Sverigedemokraterna hade direkt inflytande på regeringens politik. Den 7 mars 2024 blev Sverige officiellt medlem i NATO.
- **Mediamarknad:** Den ekonomiska nedgången är också tydlig i den svenska mediebranschen. Inom den svenska dagspressen har intäkterna minskat från en positiv tillväxt på +4,5% till +2,3%, främst på grund av ökande kostnader för papper och distribution. Dessutom noterades en markant nedgång i reklaminvesteringar under 2023, vilket fick flera aktörer på dagstidningsmarknaden att genomföra kostnadsbesparande åtgärder, inklusive minskning av utgivningsfrekvens och personalnedskärningar. Däremot ser landskapet annorlunda ut på den digitala mediamarknaden. År 2022 investerades rekordhöga 49,5 miljarder SEK i reklam, vilket markerade en aldrig tidigare skådad nivå av investeringar. Under 2023 minskade dock reklamkostnaderna kraftigt. Två betydande förändringar som infördes i början av året var etableringen av ett nytt svenskt mediestödssystem och sammanslagningen av två mediemyndigheter till en enda enhet, Myndigheten för media, som syftar till att förbättra medie- och informationskunnigheten i Sverige. Även om effekterna av dessa förändringar ännu inte är fullt

realiserade, trädde både det nya mediestödet och den konsoliderade mediemyndigheten i kraft den 1 januari 2024.

- **Mediereglering:** Det svenska medielandskapet styrs av både Tryckfrihetsförordningen och Yttrandefrihetsgrundlagen. Den förstnämnda reglerar tryckta medier, medan den senare omfattar radio, tv, film och video. Svenska medieaktörer åtnjuter automatiskt grundlagsskydd enligt Yttrandefrihetsgrundlagen för sina publikationer online. Sedan 2002 har individer också möjlighet att ansöka om ett utgivningsbevis för att erhålla liknande skydd. Regleringen av sändningar faller under Radio- och tv-lagen, som omfattar olika aspekter såsom betal-tv och implementeringen av EU:s audiovisuella direktiv från 2018. Direktivet behandlar frågor som reglering av videodelningsplattformar, barnskydd, främjande av europeiskt innehåll, tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning och riktlinjer för reklam.

3. Resultat från datainsamlingen: bedömning av riskerna för mediemångfald

Sverige: Riskområden för mediemångfald

JS chart by amCharts

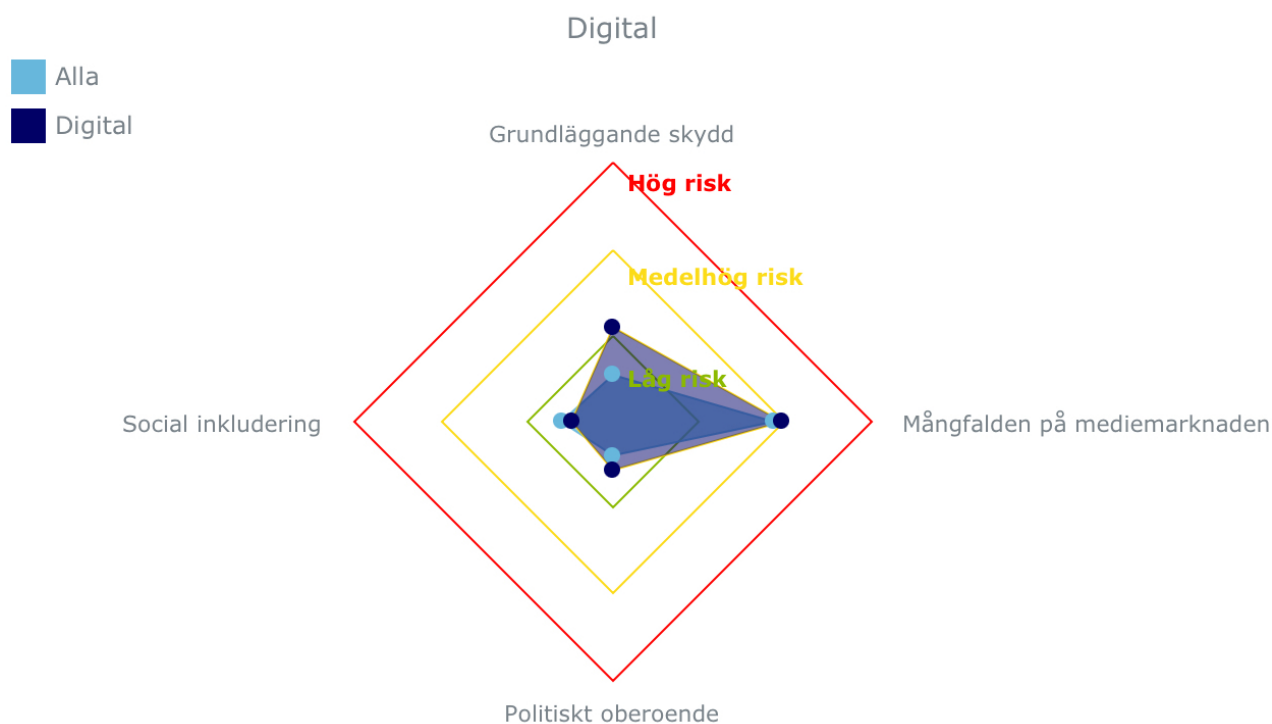
CEVI
CENTRE FOR MEDIA
PLURALISM AND
MEDIA FREEDOM
MPM 2024

Resultaten från implementeringen av 2024 års Mediemångfaldsmonitor (MPM2024) i Sverige indikerar en generellt låg risk för mediemångfald inom landet. Tre nyckelområden uppvisar låga risknivåer: **Politiskt oberoende** (13%), **Grundläggande skydd** (18%) och **Social inkludering** (20%). Ett område utgör dock en medelhög risk: **Mångfalden på mediemarknaden** (62%). Den medelhöga risken för mångfalden på mediemarknaden härrör från marknadskoncentration, både bland medieleverantörer och inom digitala marknader, samt bristande redaktionellt oberoende från kommersiella och ägarinfluenser. Bland indikatorerna visar 75% (15) låg risk, 15% (3) medelhög risk och 10% (2) hög risk.

Sammantaget förblir resultaten stabila och har inte genomgått några betydande förändringar sedan den tidigare implementeringen 2023. Dock finns det några förändringar värda att notera, inklusive en positiv utveckling för **Ägare och kommersiella intressens påverkan på redaktionellt innehåll** (minskning från 70% till 44%), och en negativ trend inom **Mediernas vitalitet**, där risknivån ökade från 14% till 38%, vilket nu återigen faller inom kategorin för medelhög risk.

Fokus på den digitala miljön

Sverige: Riskområden för mediemångfald

JS chart by amCharts

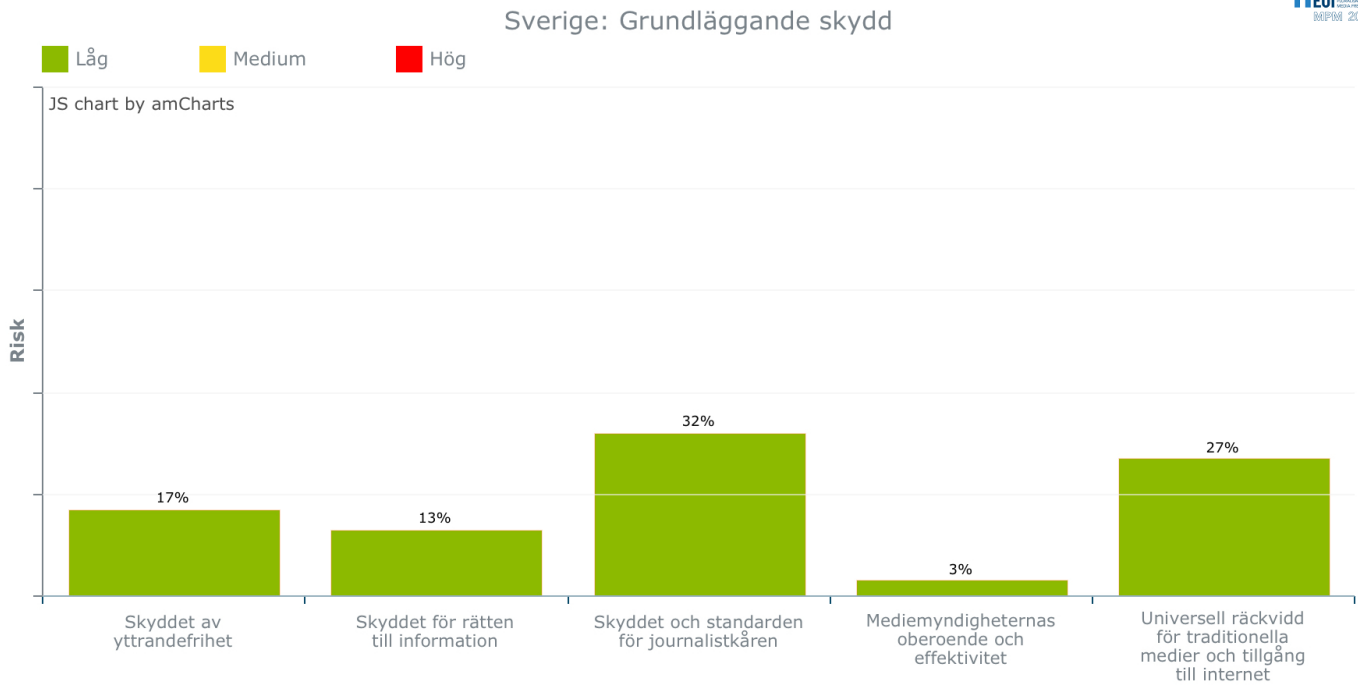

Två indikatorer som fokuserar på den digitala miljön uppvisar antingen liknande eller förhöjda risker inom alla områden. Området för **Grundläggande skydd** är förknippad med en medelhög risk på 36%, medan området för **Politiskt oberoende** visar en låg risk på 19%. Inom Området för **Mångfalden på mediemarknaden** finns det en liten skillnad mellan den digitala risken (65%) och den totala risken (62%). Däremot är den digitala risken relativt lägre inom området för **Social inkludering**, med en risk på 16%.

Den fortsatta ökningen av risken inom området för **Grundläggande skydd** kan till stor del tillskrivas regleringar som införts för att motverka spridningen av rysk propaganda inom Europeiska unionen. Området för Mångfalden på mediemarknaden uppvisar minimala variationer, med endast en skillnad på 3%. Som noterat i 2023 års MPM-implementering beror denna lilla variation på bristen på regler som kräver offentliggörande av ägaruppgifter och på regleringsskydd för att förhindra ägarkoncentration, en situation som är tillämplig inte bara för den digitala mediesektorn. Den marginellt förhöjda poängen inom området **Politiskt oberoende** i den digitala miljön kan tillskrivas otillräckliga regler och bristande transparens gällande politiska aktörers rapportering av sina utgifter och metoder som används på plattformar online. Slutligen har den betydande skillnaden mellan den totala och digitala risknivån som observerades 2023 inom området **Social inkludering** minskat. Detta beror främst på tilldelningen av resurser för att utveckla en omfattande strategi för att motverka desinformation, samt etableringen av fler och bättre möjligheter att rapportera incidenter av näthat. Även om denna utveckling ser lovande ut för framtiden, är dess positiva påverkan fortfarande för tidig att kunna uttala sig om.

3.1. Grundläggande skydd (18% - Låg risk)

Indikatorerna för temaområdet som tillsammans mäter de grundläggande skydd som finns för mediemångfalden representerar grunden för regleringen av mediesektorn i varje modern demokrati. De mäter ett antal potentiella riskområden, bland annat förekomsten och effektiviteten i genomförandet av regleringsåtgärder för yttrandefriheten och rätten till information; statusen för journalister, inklusive deras skydd och förmåga att arbeta; oberoendet och effektiviteten i de nationella tillsynsorgan som fått uppdraget att reglera mediesektorn; samt räckvidden för traditionella medier och tillgången till Internet.

Sverige har en låg risk (18%) inom området för **Grundläggande skydd**, vilket indikerar en marginell minskning med 2% av den totala risken sedan den senaste MPM-implementeringen. Vid närmare granskning av subindikatorerna bekräftas detta av relativt små förändringar för de olika risknivåerna.

Indikatorn som bedömer **Skyddet av yttrandefriheten** har en risk på 17%, vilket markerar en förbättring med 9% jämfört med den föregående MPM-implementeringen. Som lyfts fram i MPM2022 har det svenska mediasystemet en långvarig tradition av regelverk som främjar mediernas frihet, förankrad i två konstitutionella lagar: Tryckfrihetsförordningen (SFS, 1949:105) och Yttrandefrihetsgrundlagen (SFS, 1991:1469). Tillsammans med lagstiftningen som styr individens yttrandefrihet utgör dessa lagar grunden för det svenska mediasystemet. Minskningen av risknivån kan främst tillskrivas frånvaron av överträdelser av tryck- och yttrandefriheten som tidigare förutsågs kunna bli en följd av den nya regleringen av spionage och känslig information (som riskerar att påverka visselblåsare och grävande journalister). Denna bedömning kan dock förändras i framtida MPM-implementeringar.

Sverige behåller en låg risknivå på 13% för indikatorn som mäter **Skyddet för rätten till information**, vilket alltså innebär en oförändrad risk jämfört med MPM2023. Regleringen för att skydda rätten till information är tydligt definierade i den svenska grundlagen. På samma sätt framgår de inskränkningar som finns med hänsyn till skyddet av integritet och sekretess tydligt. Sverige följer också Europakonventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna (SFS, 1994:1219). Det är också värt att notera att Sveriges riksdag ratificerade en ny lag den 29 september 2021 för att genomföra EU direktiv om visselblåsning (SFS, 2021: 890). Resultatet tyder på att lagstiftningen verkar ha gett den förväntade positiva effekten som förutspåddes i tidigare MPM-implementeringar.

Indikatorn som mäter **Skyddet och standarden för journalistkåren** har återgått till en låg risknivå jämfört med förra året och uppvisar en risk på 32%. Även om svenska journalister utövar sitt yrke under relativt goda arbetsförhållanden jämfört med många journalister i andra länder, riskerar de fortfarande att utsättas för fysiska övergrepp eller hot på olika sätt (Löfgren-Nilsson, 2019; Svensson & Björkenfeldt, 2021). Det finns i huvudsak två skäl till att risknivån minskat. Ett är att det vid årets mätning inte finns några exempel på godtyckliga gripanden eller fängslanden av svenska journalister, och det andra är att den svenska regeringen stärkte det straffrättsliga skyddet för journalister den 1 augusti 2023 (SFS, 2023:494). Detta inkluderar bland annat att vid bedömningen av brottets allvar ska det anses försvårande när det begås mot en person på grund av att de eller någon närstående verkar inom nyhetsförmedling eller journalistik. Kapitel 29, 2 §: "När det gäller försvårande omständigheter vid bedömningen av straffets stränghet ska det, förutom vad som gäller för varje särskild brottskategori, särskilt beaktas [...] om brottet begås mot en person på grund av att de eller en nära medarbetare professionellt bedriver nyhetsförmedling eller annan journalistisk verksamhet." (SFS, 2023:494).

Indikatorn som mäter **Mediemyndigheternas oberoende och effektivitet** behåller en oförändrad risknivå på 3%. Sverige har sedan tidigare en robust lagstiftning som skyddat och har säkerställt oberoendet för Myndigheten för press, radio och tv, vilket minskat risken för otillbörligt inflytande från politiska och kommersiella intressen (SFS, 2007:515; SFS, 2010:1062). Som tidigare nämnts etablerades en ny svensk mediemyndighet från och med den 1 januari 2024. Det är dock för tidigt att säga huruvida denna nya mediemyndighet kommer att leda till försämringar eller förbättringar för oberoendet och effektiviteten.

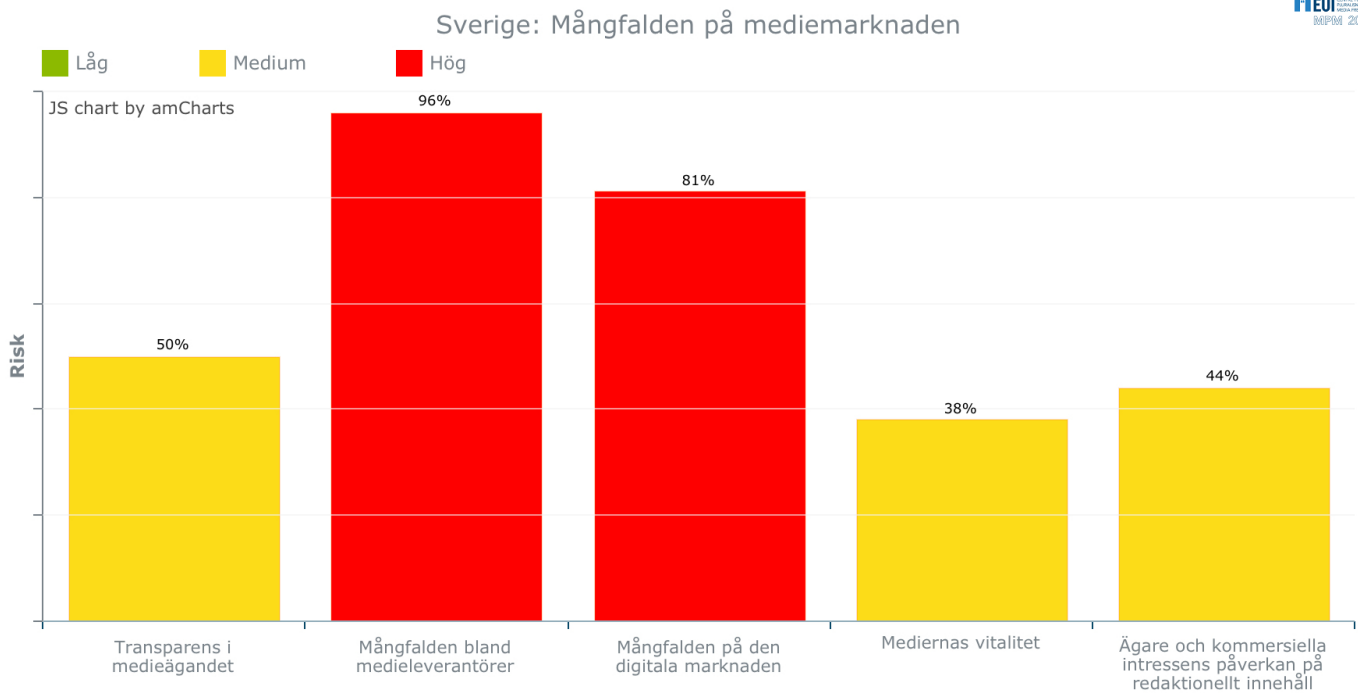
Slutligen visar Sverige en låg risknivå för indikatorn som mäter **Universell räckvidd för traditionella medier och tillgång till internet** (27%), vilket är en försämring med 6% jämfört med tidigare MPM2023. Den generella täckningen av både public service- och privata medier regleras i sändningstillstånden, Radio- och tv-lagen (SFS, 2010:696), och Yttrandefrihetsgrundlagen (SFS, 1991:1469). Kombinationen av en väletablerad infrastruktur och tillgång till information och kommunikationsteknik säkerställer en allmän täckning av traditionella medier och tillgången till internet över hela Sverige.

Fokus på den digitala miljön

Sverige bibehåller en låg digital risk (36%) inom området för **Skyddet för rätten till information**. Även om risknivån bedöms som låg, innebär det en försämring med 2% jämfört med MPM2023 och en försämring med 8% jämfört med MPM2022. Sverige har en robust lagstiftning och en tradition av att lita på sina medborgare för att kritiskt bedöma information från olika mediekanaler. Samtidigt finns EU-förordningen som förbjuder sändning av rysk statskontrollerad media, Russia Today och Sputnik, inom EU, kvar och har dessutom utökats och inkludera ytterligare tre ryska kanaler (Rossiya24, TV Center International och RTR Planeta). En annan betydande aspekt som förtjänar uppmärksamhet är skyddet av digital säkerhet för journalister. Som tidigare har nämnts har Sveriges riksdag antagit strängare lagstiftning för att stärka journalisters skydd. Det tar dock tid för den nya lagstiftningen att implementeras fullt ut, och det finns exempel där lagstiftning som varit avsedd till att förbättra den digitala säkerheten oavsiktligt också hindrar journalister från att utföra sina arbetsuppgifter. Ett exempel är kravet att operatörer ska spara data för brottsbekämpande ändamål. Detta tvingar operatörerna att lagra data och hålla den tillgänglig för polisen samtidigt som det inte finns garantier för att information som skyddas av journalisters tystnadsplikt inte också kommer att sparas och lämnas ut till rättsvårdande myndigheter. Medan det finns rättsligt skydd för journalistiskt förtroende i annan reglering, finns det alltså ännu inget jämförbart skydd när det gäller datalagring.

3.2. Mångfalden på mediemarknaden (62% - Medelhög risk)

Indikatorerna som tillsammans mäter mångfalden på mediemarknaden undersöker förekomsten och effektiviteten i implementeringen av de bestämmelser som styr öppenhet och offentliggörande av medieäggande. Utöver detta, säger de också något om förekomsten och effektiviteten hos de lagar och regler som används för att begränsa horisontell och vertikal ägarkoncentration och den roll som konkurrenslagstiftning och kontrollen av det statliga stödet spelar för att skydda och värna mediemångfalden. De fungerar även till att utvärdera lönsamheten på mediemarknaden samt om och i så fall i vilken utsträckning kommersiella krafter, inklusive medieägare och annonsörer, påverkar redaktionella beslut.

Sammantaget har Sverige en medelhög risk (62%) inom området som mäter **Mångfalden på mediemarknaden**. De fem indikatorerna som ingår i detta riskområde varierar mellan 38% och 96% risk. Sverige har hög risk på indikatorn för **Mångfalden bland medieleverantörer** (96%), **Mångfalden på den digitala marknaden** (81%), och en medelhög risk för **Ägare och kommersiella intressens påverkan på redaktionellt innehåll** (44%).

Indikatorn som mäter **Transparens i medieägandet** har en medelhög risknivå på 50%. Som noterats i tidigare MPM-implementeringar beror den medelhöga risknivån på avsaknaden av specifika regler kring transparens för medieföretag i Sverige. Även om alla företag är skyldiga att följa allmänna föreskrifter som fastställs i lagen om ekonomiska förbindelser, den så kallade Transparenslagen (SFS, 2005:590), som föreskriver transparens i ägarstrukturer, och Konkurrenslagen (SFS, 2008:579), som reglerar ägarkoncentration, behandlar detta endast frågan delvis. Som en konsekvens finns en uppenbar risk att svensk lagstiftning är otillräcklig för att säkerställa transparens kring ägandet av medieföretag. Samtidigt som de ändringar som genomfördes i Radio- och tv-lagen under 2023 förmodligen kommer innebära att offentliggörande av information som berör ägarstrukturer inom medieföretag blir bättre framöver.

För riskområdet som direkt relaterar till transparensen i medieäggande har Sverige en hög risknivå för **Mångfalden bland medieleverantörer** (96%). Eftersom det inte har skett någon förändring från tidigare år, kvarstår den höga risknivån. För dagspressen är till exempel ägandet koncentrerat till ett fåtal regionala tidningsmonopol där en av de sex tidningsgrupperna kontrollerar alla eller nästan alla tidningar i området. Koncentrationen av nyhetsmedier i Sverige regleras av Radio- och TV-lagen (SFS, 2010:696, kapitel 4,

avsnitt 11 och 15, samt kapitel 13, avsnitt 27-28) i sändningstillstånden, tillsammans med den övergripande konkurrenslagen. Men vid närmare granskning av ägarkriterierna blir det tydligt att mer behöver göras. Som framhävts i tidigare MPM-implementeringar är fraser som "ägande får inte förändras mer än till en begränsad omfattning" i Radio- och TV-lagen otillräckliga för att säkerställa rimliga nivåer av koncentration av nyhetsmedier.

Indikatorn som mäter **Mångfalden på den digitala marknaden** resulterar i en hög risknivå (81%), vilket förblir oförändrat sedan MPM2023. Som noterats i tidigare MPM-implementeringar är en av de främsta utmaningarna förknippade med denna indikator den begränsade tillgängligheten av tillförlitliga data. Det är samtidigt värt att notera att regleringen av mediekoncentrationen online och ägarstrukturer som stäcker sig över flera mediekanaler, som beskrivs i tidigare MPM-implementeringar, inte enbart riktar sig mot medieföretag i Sverige. Den svenska konkurrenslagen (SFS, 2008:579) omfattar ägarkoncentration för alla svenska företag, utan några sektorspecifika undantag för exempelvis medieägande. Vi menar därför att den befintliga konkurrenslagstiftningen inte är fullt anpassad för att hantera de utmaningar som utvecklingen av det digitala landskapet innebär.

Sverige har en medelhög risk på indikatorn som mäter **Mediernas vitalitet** (38%), vilket markerar en mer än dubbelt så hög risk jämfört med den föregående MPM-implementeringen. Som noterades i MPM2023, bör risknivån tolkas med viss försiktighet, eftersom intäkttrenderna för den svenska mediamarknaden år 2023 ännu inte var tillgänglig när den här rapporten skrevs. Indikatorerna för sektorspecifika intäkter räknades därför inte med vid bedömningen av risknivån. För MPM2024 beräknas risken baserat på intäkterna för 2022 (de senaste tillgängliga uppgifterna) vilket visar att reklaminvesteringarna fortsätter att öka, medan tillväxten inte gynnar de svenska medierna, utan främst gynnar globala plattformar, såsom Facebook och Google, samt reklamtjänster, såsom nyckelordsannonsering och videor online. Den digitala eran har öppnat upp nya möjligheter för finansiering av medier och reklaminvesteringar. Nackdelen är dock att dessa investeringar inte nödvändigtvis gynnar svenska medieföretag utan istället oftast går till globala webbföretag och sociala medienätverk. Som ett resultat står svenska medieutgivare inför intäktsförluster samtidigt som de tävlar med globala aktörer för att behålla sin publikandel.

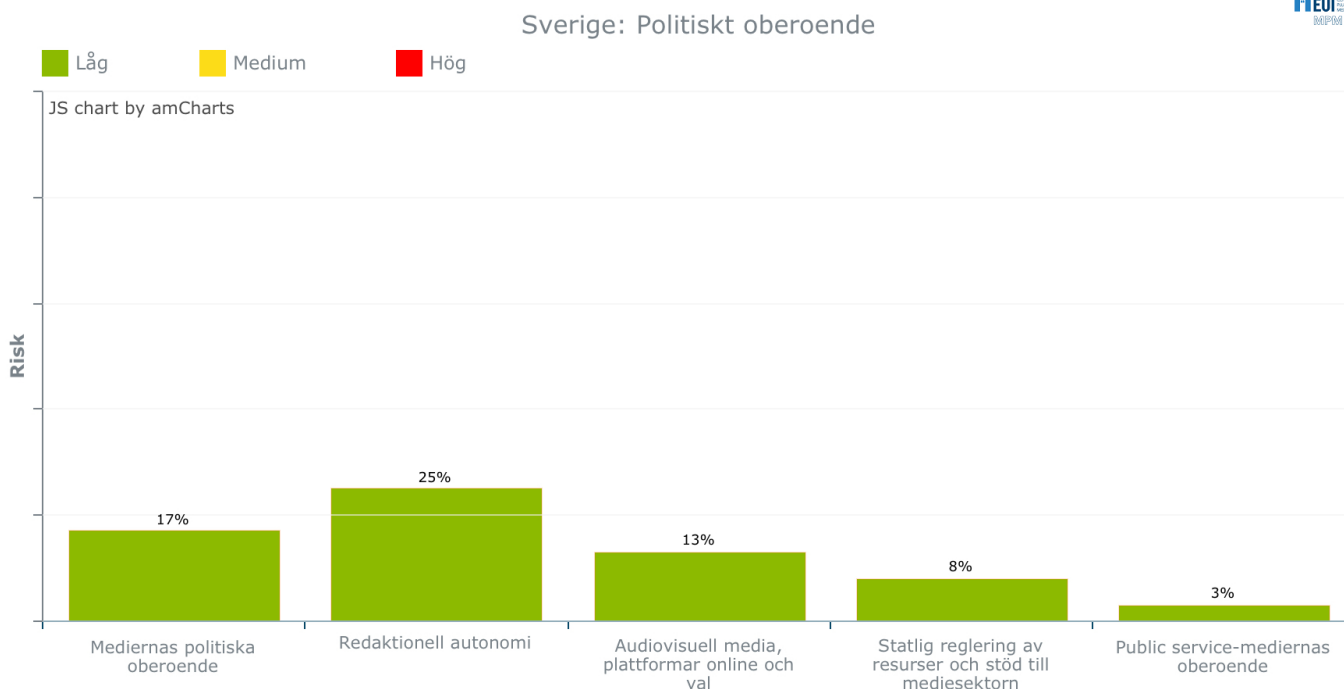
Slutligen har Sverige en medelhög risk på indikatorn för **Ägare och kommersiella intressens påverkan på redaktionellt innehåll** (44%), vilket innebär en betydande minskning av risken jämfört med den föregående MPM2023. Journalister och alla medlemmar i Sveriges Journalistförbund (SJF) är skyldiga att följa professionella regler som syftar till att bevara oberoende och opartiskhet. Brott mot dessa regler kan anmälas till journalisternas etikkommitté inom tre månader från incidenten. Dock, som observerats i tidigare MPM-implementeringar, förblir det en utmaning att skilja mellan reklamartiklar och redaktionellt innehåll. Dessa otydliga gränser riskerar att underminera trovärdigheten hos mediekanaler, det är fortfarande svårt för svenskar att skilja på reklam och redaktionellt innehåll.

Fokus på den digitala miljön

Den digitala risknivån för **Mångfalden på mediemarknaden** ligger på 65% och är något högre än den övergripande risken. Detta innebär en ökning med 3% sedan MPM2023. Tidigare var två administrativa myndigheter ansvariga för att genomföra ägarrestriktioner och hantera klagomål i Sverige. Medieombudsmannen övervakade främst medieföretag, medan Konkurrensverket övervakade alla svenska företag. Trots närvaron av dessa två myndigheter finns det för närvarande inga specifika medieregler som förbjuder höga nivåer av ägarkoncentration. Följaktligen är alla företag, oavsett sektor, föremål för samma behandling. Dessutom finns det få indikationer på att etableringen av den nya mediemyndigheten kommer att leda till någon betydande förändring i "rätt riktning".

3.3. Politiskt oberoende (13% - Låg risk)

Indikatorerna för temaområdet som fångar upp politiskt oberoende omfattar förekomsten av och hur effektiv regleringen är när det gäller politisk partiskhet och politisk kontroll över medier, nyhetsbyråer och distributionsnät. De handlar också om förekomsten och hur effektiv självregleringen är för att säkerställa ett redaktionellt oberoende. Dessutom utvärderar de påverkan från staten (och mer allmänt, från den politiska makten) på mediemarknaden och de oberoende public service-medierna. Vidare omfattar temaområdet förekomsten och effektiviteten av (själv)reglering för att säkerställa redaktionellt oberoende och tillgänglighet till en mångfald av politisk information och åsikter särskilt under valrörelser.

Sverige har en låg risk (13%) för **Politiskt oberoende**, vilket markerar en liten minskning av risken sedan senaste MPM2023. De fem indikatorerna som utgör detta riskområde varierar mellan 3% och 25%, och samtliga befinner sig inom kategorin låg risk.

Indikatorn som mäter **Mediernas politiska oberoende** behåller en låg risknivå (17%), och är oförändrad sedan bedömningen i den senaste MPM-implementeringen. Trots den låga riskpoängen kommer risken främst från brist på reglering snarare än faktiska oegentligheter. Det har heller inte förekommit några fall av intressekonflikter mellan medieägare och styrande partier, partigrupper eller politiker.

Indikatorn som mäter **Redaktionell autonomi** har en medelhög risk (25%). Även om det inte finns en sammanhållen lagstiftning som garanterar autonomi vid tillsättning och avsättning av chefredaktörer, har ett flertal medie- och journalistorganisationer såsom Sveriges Radio AB (SR), Sveriges Television AB (SVT), och Utbildningsradion AB (UR), Publicistklubben (PK), Svenska Journalistförbundet (SJF), Svenska Tidningsutgivareföreningen (TU), och Sveriges Tidskrifter samarbetat för att utveckla flera självreglerande och frivilliga uppförandekoder för att säkerställa redaktionellt oberoende, vilket de flesta svenska medier också följer.

Sverige har en låg risk (13%) för indikatorn som mäter **Audiovisuell media, plattformar online och val**.

Sverige har en låg risk på indikatorn som mäter Audiovisuell media, plattformar online och val (13%). Den medievalsundersökning som genomförts vid varje riksdagsval i Sverige sedan 1979 tyder på att både public service-medier och kommersiella medier generellt sett ger proportionella och opartiska representationer

(Beck-Friis & Lundqvist, 2022). Det finns dock en hög risk kopplad till avsaknaden av reglerna för politiska partier, kandidater och listor som konkurrerar i val när det gäller att rapportera kampanjutgifter på plattformar online på ett transparent sätt. Samtidigt har tidigare utredningar, bland annat genomförda av Integritetsskyddsmyndigheten (IMY) visat att det inte finns några fall där personuppgifter använts av politiska partier under svenska valkampanjer. Men det pekar ändå på behovet av specifika regler för att säkerställa transparens när det gäller kampanjutgifter och tekniker som används i politiska kampanjer online.

Sverige har en låg risknivå på indikatorn som mäter **Statlig reglering av resurser och stöd till mediesektorn** (8%). Detta område inkluderar mått på om statlig annonsering fördelas på ett rättvist och transparent sätt till mediekanaler. Vissa kriterier för statlig annonsering regleras i den svenska marknadsföringslagen (SFS, 2008:486). Men eftersom reglerna inte fullständigt tar upp transparensen för statlig annonsering är det också svårt att avgöra om den fördelas på ett rättvist sätt till olika mediekanaler. När det gäller subventioner trädde det nya mediestödet i kraft den 1 januari 2024. Det primära syftet med det nya mediestödet är att stärka regional och lokal nyhetsjournalistik men måste också kunna stödja mediemångfald på nationell nivå. Det är fortfarande för tidigt att göra en rättvis bedömning av det nya mediestödet och dess konsekvenser.

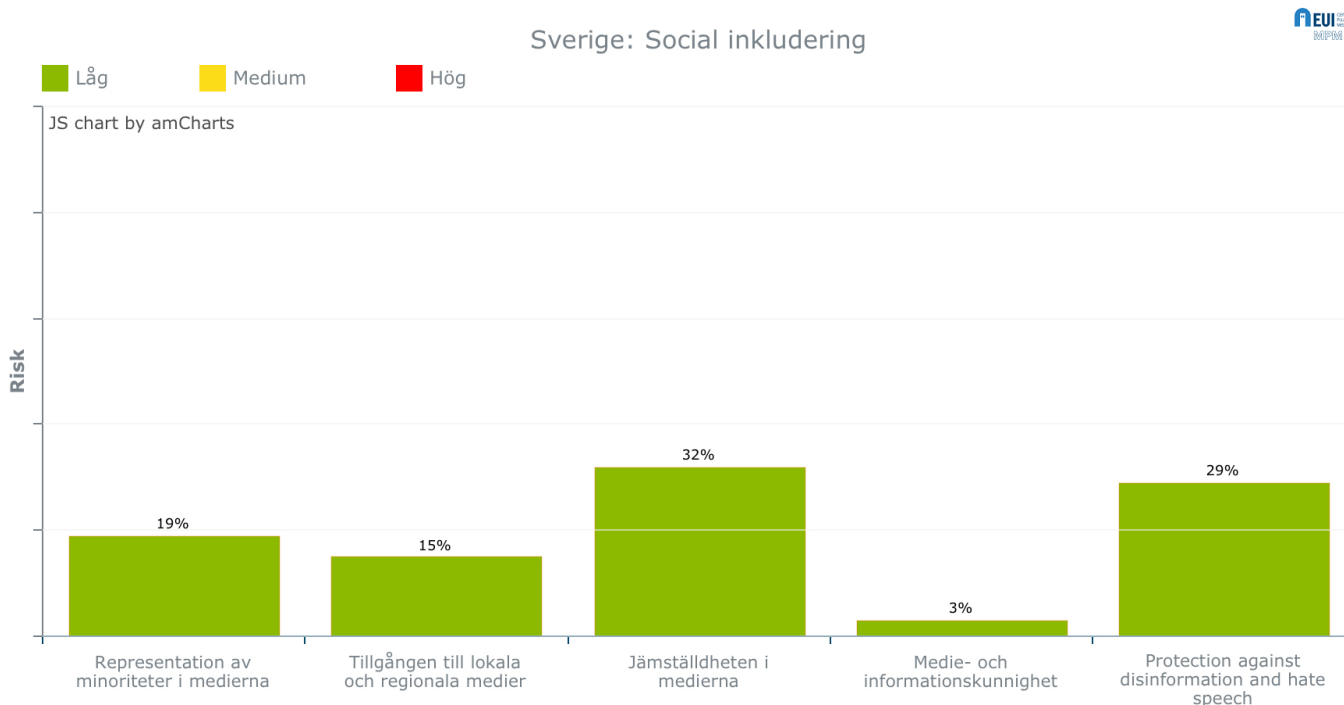
Slutligen visar indikatorn som mäter **Public service-mediernas oberoende** en låg risknivå (3%), vilket är oförändrat jämfört med MPM2023. De svenska public service-mediebolagen regleras av sändningstillstånd, vilket säkerställer att deras verksamhet är oberoende både från ekonomiska intressen och från staten. Dessutom reglerar den svenska Radio- och tv-lagen (SFS, 2010:696) och Yttrandefrihetsgrundlagen (SFS, 1991:1496) mediernas oberoende. Utnämningförfarandena för svenska public service-mediers styrelser och ledning är väl definierade och möjliggör deras oberoende. Det har heller inte förekommit några konflikter eller fall av tvister angående utnämningen eller avskedandet av chefer och styrelsemedlemmar.

Fokus på den digitala miljön

Den digitala risknivån för området **Politiskt oberoende** ligger på 19%. För närvarande finns ingen direkt politisk kontroll över digitala medier i Sverige. Dock, som tidigare nämnts, utgör bristen på specifik reglering kring transparensen av kampanjutgifter på plattformar online för politiska partier, kandidater och listor som deltar i svenska val en potentiell risk. Denna brist på reglering gäller även transparensen kring teknikerna som används i politiska kampanjer online. Även om detta inte nödvändigtvis innebär att nyhetsmedierna är partiska så belyser det potentiella risker inom detta område. Därför finns det ett behov av en mer omfattande strategi för att säkerställa transparensen under svenska valkampanjer och andra politiska kampanjer online. Det kan innefatta införandet av riktlinjer eller regler som kräver att politiska aktörer måste redovisa sina kampanjstrategier och vart pengarna som finansierar kampanjer online kommer från. Dessutom kan det vara fördelaktigt att erbjuda utbildning och pedagogiska resurser för att hjälpa medier och allmänheten att bättre förstå digitala mediers roll inom politik, spridandet av information och de potentiella risker som är förknippade med den.

3.4. Social inkludering (20% - Låg risk)

Indikatorerna som tillsammans mäter temaområdet social inkludering fokuserar på tillgången till media för specifika grupper i samhället: minoriteter, lokala och regionala samhällen, kvinnor och personer med funktionsnedsättning. Det undersöker också landets media- och informationskunnighet, inklusive den digitala kompetensen hos befolkningen i stort. Slutligen omfattar det även nya utmaningar som uppstår från användningen av digital teknik, vilka är kopplade till skyddet mot desinformation och hets mot folkgrupp

Sverige har en låg risknivå (20%) för området **Social Inkludering**, vilket förblir oförändrat jämfört med föregående år. De fem subindikatorerna som ingår i detta riskområde varierar mellan 3% och 29% risk.

Sverige behåller en låg risknivå för indikatorn som mäter **Representation av minoriteter i medierna** (19%), vilket förblir oförändrat jämfört med tidigare MPM2023. Svenska public service-medier är skyldiga att tillgodose behoven hos personer med funktionsnedsättning samt språkliga och etniska minoriteter i landet. I Sverige har sociala och kulturella grupper garanterad tillgång till sändningstid i public service-mediernas kanaler. De svenska sändningstillstånden för public service-medierna inkluderar villkor om sändningstid för de fem minoritetsspråken: samiska, finska, meänkieli, romani chib och jiddisch. SVT sänder nyheter på finska och samiska genom avtal med SR och UR, medan SR sänder nyhetsprogram på romani chib och meänkieli (SVT, 2023). I nuvarande sändningstillstånd som gäller för svensk public service fram till 2025 finns krav på att kanalerna ska tillhandahålla nyheter till ett ökat antal minoritetsgrupper inom landet.

Indikatorn som mäter **Tillgången till lokala och regionala medier** har en låg risk (15%), och innebär en liten minskning av risken jämfört med föregående MPM2023. I Sverige omfattar oberoendet för lokala och regionala medier både mångfald i medieinnehåll och medieaktörer. De svenska public service-medier har en överenskommelse om att erbjuda ett brett utbud av program som speglar hela landets mångfald och kännetecknas av hög kvalitet, mångsidighet och relevans, med tillgänglighet för alla. Den svenska regeringen har nyligen infört ett nytt mediestöd, som trädde i kraft den 1 januari 2024. Det främsta syftet med detta stöd är att förbättra regional och lokal nyhetsjournalistik, vilket potentiellt kan påverka kommande MPM-implementeringar.

Sverige har en låg risknivå för indikatorn som mäter **Jämställdheten i medier** (32%), vilket markerar en marginell förbättring jämfört med föregående MPM2023. Den svenska mediesektorn regleras av svensk lag

om lika rättigheter (SFS, 2008:567). Sändningstillstånden innehåller även tydligare krav på programinnehåll för att främja mångfald och jämlikhet, vilket tolkas som en balanserad representation av kvinnor och män i praktiken. Dessutom har public service-medierna en omfattande jämställdhetspolicy som omfattar både personalfrågor och programinnehåll.

Indikatorn som mäter **Medie- och informationskunnighet** har en låg risknivå (3%), vilket är i linje med den låga riskpoängen som registrerades i MPM2023. Den svenska regeringen har gett den nya mediemyndigheten, uppgiften att stärka insatserna för att förbättra medie- och informationskunnigheten hos svenskarna genom att främja ett förbättrat samarbete och olika insatser inom detta område. Detta inkluderar bland annat att etablera ett nätverk för intressenter som är involverade i MIK-relaterade frågor, utveckla en plattform för kunskap och informationsförmedling, övervaka framsteg inom MIK-området och utöka myndighetens MIK-resurser. Dessutom har Skolverket fått i uppdrag att utveckla en nationell digitaliseringsstrategi för skolsystemet som sträcker sig från 2023 till 2027. Strategin syftar till att förbättra digitaliseringsmöjligheterna, främja höga nivåer av digital kompetens, särskilt bland barn, elever och unga människor, samt att främja kunskapsutveckling, lika möjligheter och tillgång till teknik.

Slutligen har Sverige en låg risknivå för indikatorn som mäter **Skyddet mot desinformation och hets mot folkgrupp** (29%). Hets mot folkgrupp regleras i Yttrandefrihetsgrundlagen (SFS, 1991:1469) och i kapitel 5 i den så kallade Brottsbalken (SFS, 1962:700). Som lyfts i tidigare MPM-implementeringar är det viktigt att poängtera att frågan om desinformation och hets mot folkgrupp måste betraktas i ljuset av de plattformar som används och de utmaningar som är förknippade med att hålla individer ansvariga för sina handlingar online. Även om svensk lagstiftning möjliggör att internetleverantörer kan hållas ansvariga personer bakom desinformation och hets mot folkgrupp inte kan ställas till svars, tillämpas den inte på ett konsekvent sätt.

Fokus på den digitala miljön

Sverige har en låg digital risk (16%) inom riskområdet för Social inkludering. I MPM2023 skiftade fokus från att från att skydda mot förtal och kränkningar till mätning av digitala risker för desinformation och hatiskt tal. Denna förändring påverkade indikatorn avsevärt jämfört med tidigare implementeringar (t.ex. MPM2022). Men med samma fokus och samma låga risknivå för andra året i rad har riskområdet stabiliserats. Som nämnts tidigare regleras hets mot folkgrupp i Yttrandefrihetsgrundlagen (SFS, 1991:1469) och i kapitel 5 i den så kallade Brottsbalken (SFS, 1962:700). Däremot saknar Sverige för närvarande en specifik reglering som riktar sig mot att motverka desinformation. Istället hanterar landet indirekt desinformation genom sändningstillstånd och statligt distribuerat mediestöd, tillsammans med initiativ för att öka mediekompetensen bland befolkningen. Flera samarbetsinsatser existerar för att bekämpa desinformation, såsom partnerskapet mellan Psykologiska Försvaret och Meta (ägare av Facebook och Instagram) under den svenska valrörelsen 2022, för att minska spridningen av desinformation och påverkanskampanjer. Dessutom har den svenska mediebranschen initierat olika faktakontrollinsatser, vissa pågående som Källkritikbyrå.se, och andra som är verksamma under specifika händelser som politiska debatter och val, som Faktiskt.se. Trots dessa insatser är bristen på specifika lagar som syftar till att motverka desinformation i Sverige oroande, särskilt med tanke på utvecklingen av säkerhetsläget i Europa och de möjligheter som finns att sprida desinformation digitalt. Det finns därför ett behov av att Sverige utvecklar en mer omfattande strategi för att hantera desinformation och dess effekter på samhället.

4. Slutsatser

Genomförandet av datainsamlingen för Media Pluralism Monitor 2023 visar att Sverige generellt sett har en låg risk för mediemångfalden. Det finns dock vissa områden som utgör en hög risk och andra områden som har hållits under uppsikt men som, trots förväntningar på ökad risk, tvärtom har utvecklats till lägre risknivåer.

I området för **Grundläggande skydd** finns det tecken på att fundamentala värden kopplade till mediemångfald och frihet är under press. Det här orsakas först och främst inte av en uttalad politisk fiendtlighet mot demokratiska principer utan snarare från en allt osäkrare säkerhetspolitiskt läge, som förvärrats av ett krig som utspelar sig i Europa och Sveriges medlemskap i NATO. Som en konsekvens ifrågasätts och utmanas friheter och rättigheter som en gång ansågs som helt självklara. För Sverige handlar det dock mer om en gradvis försämring, med potential för ytterligare försämring om det lämnas utan tillsyn.

Ett område som har föranlett noggrann granskning i tidigare MPM-implementeringar är relaterat till förändringar av lagstiftning som direkt eller indirekt påverkar medier och journalistik. Till exempel förväntades den grundlagsändring kring spionage och känslig information potentiellt också få betydande konsekvenser för yttrandefrihet, visselblåsare och undersökande journalistik. I den här MPM-implementeringen har vi dock inte kunnat se att detta. Å andra sidan gäller fortfarande EU:s förordning som förbjuder sändningen av ryska statligt kontrollerade mediekanaler, Russia Today och Sputnik, och får direkta konsekvenser för digitala risker på området för Grundläggande skydd. Trots Sveriges robusta lagstiftning och tradition att lita på sina medborgare att själva kritiskt kunna bedöma information från olika mediekällor, är det avgörande att upprätthålla och skydda vårt grundläggande skydd.

- Svensk lagstiftning måste upprätthålla och förstärka det juridiska ramverk som ligger till grund för mediemångfald och frihet. Detta innebär att granska och revidera alla lagar och lagförslag som medför begränsningar av yttrandefriheten. Dessutom är det avgörande att vara vaksam mot eventuell underminering av grundläggande fri- och rättigheter, samtidigt som man vidtar proaktiva åtgärder för att bekämpa nya hot mot journalisters säkerhet, mediemångfald och frihet.

Inom området som mäter **Mångfalden på mediemarknaden** har Sverige en relativt hög risknivå på grund av avsaknaden av specifik reglering av ägarkoncentration. Med etableringen av en ny mediemyndighet finns det hopp om positiva förändringar i detta avseende. Det är emellertid för tidigt att göra en detaljerad bedömning i detta skede. Den nuvarande bristen på tydlig reglering av medieägande hindrar mångfalden av mediekanaler och begränsar utrymmet för olika röster och perspektiv. Dessutom är det troligt att det på sikt leder till ytterligare ägarkoncentration, där några få stora medieföretag eller individer har betydande kontroll över den svenska medielandskapet, vilket potentiellt kan leda till partisk rapportering och brist på redaktionell oberoende. Risken som uppstår från avsaknaden av transparens i medieägandet har lyfts fram i flera MPM-implementeringar och utgör en utmaning som den svenska mediemyndigheten måste ta itu med för att skydda den fortsatta vitaliteten och mångfalden i det svenska medielandskapet. Att införa tydliga och effektiva föreskrifter för transparens i medieägandet skulle kunna minska koncentrationen och förbättra utbudet av mediekanaler, vilket därigenom skulle främja en robust och pluralistisk mediemarknad.

- Den europeiska mediefrihetsakten fastställer olika skyldigheter för medlemsstater, medieenheter, stora plattformsföretag och andra intressenter inom mediesektorn, med målet att skydda allmänhetens rätt att få tillgång till ett brett utbud av oberoende och obegränsade mediekanaler. Genom att följa bestämmelserna i lagen kan Sverige sträva efter att främja ett mångfacetterat och pluralistiskt medielandskap som möjliggör ett fritt utbyte av information och idéer. Vidare skulle ett stöd för lagen innebära att Sverige visar sitt engagemang för att bevara mediefriheten och säkerställa allmänhetens tillgång till en mångfald av mediekanaler.

Området som mäter **Politisk oberoende** är även fortsatt den minst riskfyllda aspekten av risk mot mediemångfalden i Sverige. Men som betonats i tidigare MPM-rapporter kvarstår en betydande brist på reglerna för politiska partier, kandidater och listor som konkurrerar i val när det gäller att rapportera kampanjutgifter på plattformar online på ett transparent sätt. Dessutom saknas det transparens kring de metoder som används i politiska kampanjer online. Även om denna brist på reglering inte nödvändigtvis antyder politisk partiskhet inom nyhetsmedierna, utgör den en potentiell risk för politiskt oberoende. För att hantera detta bör Sverige införa tydliga regler som säkerställer transparensen kring politiska aktörerskampanjutgifter och tekniker online. Sådana åtgärder skulle upprätthålla integriteten i den politiska processen och underlätta allmänhetens tillgång till korrekt information, vilket är avgörande för att fatta välgrundade beslut under exempelvis val.

Bristen på transparens gällande kampanjutgifter och strategier som används av politiska partier, kandidater och listor under politiska kampanjer online i Sverige understryker behovet av ett mer genomgripande tillvägagångssätt för att skydda det politiska oberoendet.

- För att hantera detta problem och främja en mer rättvis och opartisk rapportering är det nödvändigt att fastställa riktlinjer eller reglering som kräver att politiska aktörer är transparenta kring bakomliggande finansiering och strategier för kampanjer online.

Sverige har en låg risknivå för samtliga subindikatorer inom området **Social inkludering**. Avsaknaden av regleringar som hanterar problemet med desinformation, den första subkomponenten i måttet som mäter **Skyddet mot desinformation och hets mot folkgrupp**, verkar hanteras genom mer omfattande reglering. De riktlinjer som ges till den nya svenska mediemyndigheten betonar också investeringar som syftar till att förbättra medie- och informationskunnigheten bland befolkningen. Att bekämpa desinformation och hets mot folkgrupp är dock en komplex utmaning utan snabba lösningar.

- Sverige måste fortsätta utveckla sina strategier för att bekämpa desinformation och dess samhällsliga effekter. Detta innebär att införa mer riktade regleringar för att effektivt motverka desinformation och säkerställa transparens, särskilt med tanke på de ökande digitala riskerna.

5. Litteratur

- Beck-Friis, Ulrika and Jonathan Lundqvist. 2022. Valrörelsen i medierna. Kampen om dagordningen. Stockholm: Institutet för mediestudier.
- Löfgren-Nilsson, Monica. 2019. Fortsatt hat och hot mot svenska journalister. JMG, University of Gothenburg.
- SFS, 1949:105. Tryckfrihetsförordning [Freedom of the Press Act]. Stockholm: Ministry of Justice.
- SFS, 1991:1469. Yttrandefrihetsgrundlag [Law on Freedom of Expression]. Stockholm: Ministry of Justice.
- SFS, 1994:1219. Lag om den europeiska konventionen angående skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna [Act on the European Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms]. Stockholm: Department of Justice.
- SFS, 2005:590. Lag om finansiella förbindelser [Law of Financial Relations]. Stockholm: Ministry of Enterprise and Innovation.
- SFS, 2007:515. Myndighetsförordning [Government Regulation]. Stockholm: Ministry of Finance.
- SFS, 2008:567. Diskrimineringslag [Discrimination Act]. Stockholm: Ministry of Employment.
- SFS, 2008:579. Konkurrenslag [Competition Act]. Stockholm: Ministry of Enterprise and Innovation.
- SFS, 2010:696. Radio- och tv-lag [Radio and Television Act]. Stockholm: Ministry of Culture.
- SFS, 2010:1062. Förordning med instruktion för Myndigheten för press, radio och tv [Regulation with instructions for the Press, Radio and Television Authority]. Stockholm: Ministry of Culture.
- Svensson, Mañs and Oscar Björkenfeldt. 2021. Hot och hat mot journalister. Preliminär sammanställning av webbundersökning. Halmstad University: Sociology of Law Department.
- SVT. 2023. Sveriges Televisions public service-redovisning 2023 [Accounting Report for Sveriges Television 2023] Stockholm: Sveriges Television AB.

APPENDIX I. LANDSGRUPP

Förnamn	Efternamn	Position	Institution	MPM2024 CT Ledare
<i>Mathias</i>	<i>A. Färdigh</i>	<i>Forskningsledare</i>	<i>Institutionen för journalistik, medier och kommunikation (JMG), Göteborgs universitet</i>	X

APPENDIX II. EXPERTGRUPP

Expertgruppen består av specialister med omfattande kunskaper och erkänd erfarenhet inom medieområdet. Expertgruppens roll var att granska landsteamets svar på 16 variabler av de 200 som ingår i MPM2024. Syftet med att konsultera erkända experter var att maximera objektiviteten i svaren på variabler vars utvärdering kunde anses vara subjektiv, och därför säkerställa noggrannheten i de slutliga resultaten av MPM. Det är dock viktigt att betona att den slutliga landsrapporten inte nödvändigtvis återspeglar de individuella åsikterna hos de experter som deltog. Den representerar endast åsikterna hos det nationella landsteam som genomförde datainsamlingen och författade rapporten.

Förnamn	Efternamn	Position	Institution
<i>Jesper</i>	<i>Strömbäck</i>	<i>Professor</i>	<i>Institutionen för journalistik, medier och kommunikation (JMG), Göteborgs universitet</i>
<i>Mart</i>	<i>Oss</i>	<i>Docent</i>	<i>MMTC, Jönköping International Business School, Högskolan i Jönköping</i>
<i>Stefan</i>	<i>Eklund</i>	<i>Chefredaktör</i>	<i>Borås Tidning</i>
<i>Henrik</i>	<i>Selin</i>	<i>Senior rådgivare</i>	<i>Sveriges Television (SVT)</i>

Forskningsrapport
Issue -
Juni 2024

Publications Office
of the European Union

